

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. soros petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitási sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Vendégünk.

Zombor, 1897. szeptember 20.

Mindama udvariassági látogatások közt, melyeket Európa koronás fejei a minden oroszok cárijának trónralépése óta egymással váltottak, a legérdekesebb a német császár látogatása Magyarországon és Budapest fő- és székvárosban. Ezt a fenkölt címet már egy lusztrum óta viseli Magyarország fővárosa és még soha sem volt alkalma, hogy a székváros elnevezésnek megfeleljen. Az ezredéves ünnep esztendejében a Magyarország által rendezett ünnepélyeket illeték a királylátogatások, anélkül, hogy Budapest karaktere, mint Magyarország királyának székvárosa, pregnáns kifejezéshez jutott volna. Sok magas és legmagasabb látogatás a monarchia másik államában lesz elfogadva és ha őszintén és irigység nélkül be akarjuk vallani, az osztrák császárváros elsőbbsége mellett igen nyomós indok szól és ez a külföldi hatalmak összes képviselőinek egyidejű jelenlétében van, kiket magas látogatások alkalmával mellőzni nem szabad és kiket holmi kellemtelen ideiglenes diszlokációnak kitenni nem akarnak.

A német császár budapesti látogatásának, úgy látszik, nincs politikai fontossága és inkább baráti látogatásnak kell azt tartani külsőleg, a tatai nagy hadgyakorlatok alkalmából, melyeken a magas szövetséges ezuttal jelen volt. A hatalmas német császár, kinek önálló gondolkodása, erélye, igazi német egyenessége Magyarországon általános csodálkozást kelt, három napot fog Budapesten tölteni és e látogatással Magyarország fővárosa a legmúltóbb módon bevezetettik az európai székvárosok sorába. Hadseregünk tehát egy legmagasabb katonai látogatás tiszteletét élvezte, a magyar székváros pedig a legszivesebben üdvözli fenkölt királyunk vendégét és az egész magyar nemzet Szent István koronájának viselője körül csoportosul, hogy a hatalmas szövetségest lelkesedéssel innepelje, mert ha a látogatásnak látszólag nincs is politikai fontossága, a politikailag iskolázott magyar nemzet abból mégis teljes joggal kitalálhatja a nagy politikai jelentőséget.

Magyarország őszinte és tántoríthatatlan híve a hármass szövetségnek, megbízható szövetségese a német birodalomnak és őszinte barátja a fiatal

császárnak. A zilált osztrák viszonyok mellett lábra kapott bizonytalanság; és megbízhatatlanság Magyarországot tünteti fel az egyetlen szilárd pontnak és a monarchia egyedüli hatalmas támaszának, melynek magatartása nemcsak a belpolitikában, hanem a külső viszonyokban is mértékadó és döntő. Az európai koncertben Magyarország mint független állam, nem csupán Ausztriával való összeköttetésében, tekintélyes tényező lett és közös diplomáciai képviselője dacára, mindenütt nagy súlyt fektetnek a magyarországi hangulatra. A magyar politika befolyása az osztrák-magyar monarchia külpolitikájára visszatükröződik a német császár magyarországi látogatásában. És amily őszinte lelkesedéssel üdvözli őt Magyarország, mint királyunk barátját és a nemzet szövetségesét. Őszintén és becsületesen tartja az egész nemzet a szövetséges Német- és Olaszországgal. Nálunk nincs mellékajtó, nincs hátsó gondolat; hol az egész nép lelkesedik a szövetség mellett, ott becsület barátság van, mely vérevel és vagyonával kész bizonyosságot tenni feltétlen megbízhatósága mellett.

Sok oldalról lehet megint hallani a régi nótát báró Bánffy Dezső miniszterelnök szerencséről, kinek állása a német császár látogatása által észrevehetőleg erősöbül. Nem kell irigykedni a legnagyobb megelégedés pillanatában és mindenek előtt ismerjenek be két dolgot: a miniszterelnök állásának nem volt szüksége erősöbülésre és azt a nagy érdemet, melyet báró Bánffy Magyarország tulsulya körül a monarchia külpolitikájában szerzett, semmiféle ellenzéki tirádákkal sem lehet kisebbiteni.

Bácsmezei segédjegyzők nyugdíjgye.

Midőn a megyebeli összes kartársakat arról van szerencsénk értesíteni, hogy nyugdíjgyükben folyó hó 26-án délután 2 órára kitűzött általános gyűlés nem Prigl-Szent-Ivánon, hanem Zomborban és pedig nagyságos Karácson Gyula alispán ur kegyes engedelmével a vármegyeház nagytermében fog megtartatni; egyben a következő kérelmet intézzük az igen tisztelt kartársakhoz.

Kéretnek a kartársak, miszerint a gyűlésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Hisszük, hogy a gyűlésen az összes kiküldöttek pontosan megjelennek; de reméljük, hogy lesznek még igen sokan, kik nyugdíjgyük iránt igazán érdeklődve, saját jó szellemük legbensőbb sugalmára önként is részt vesznek gyűlésünkön.

Kéretnek különösen mindazon járósnak, melyek még a folyó hó 8-án megtartott gyűlések eredményét be nem küldötték, hogy azt az ügy érdekében lehetőleg azonnal juttassák rendeltetési helyére, nehogy önhibánkon muljék a netán — késületlenségünk és tájékoztatásunk folytán — bekövetkezendő szomorú eredmény: a fejletlen, zűrzavaros chaosból kiemelkedő nagy semmi.

Kéretnek végül mindazon kartársak, kik a gyűlésen részt venni szándékoznak, hogy ne elégedjenek meg a rövid idő szűk keretében szorított járási gyűléseken elért eredménnyel; hanem gondolkodjanak, tervezzenek és számoljanak továbbra is, szóval: oda hassanak, hogy a lehető legnagyobb számban megjelenendő kartársak tevékeny részvétele a lehető legjobb sikert eredményezze.

A viszontlátásra folyó hó 26-án délután 2 órákor a megyeház nagytermében.

Prigl-Szt-Iván, 1897. szeptember 16.

Égi Lajos,
gyül. jegyző.

Kostyák József,
szjegyző, elnök.

Bácsmezei segédjegyzők nyugdíjgye.

Befejeztem vétem e cím alatt keletkezett vita-félt, midőn legutóbb azt említettem, hogy bizzuk a felfogás és egyéni nézetünk megítélését másokra, mert ezzel bevárni szándékoztam az általános gyűlés eredményét, annál is inkább, mert járásunk gyűlése a legnagyobb örömmel minden lényegesebb ellenvetés nélkül a szerény indítványom szerint hozta meg határozatát, tehát ha még nem is lettem volna kiküldve, lett volna alkalmam érvényesíteni nézetemet az általános gyűlésen.

Miután azonban Égi kollégám által azzal vadalattam ezen lap legutóbbi számában, hogy véleményemet reá akarom erőszakolni a járási gyűlésekre, s követtem azt, hogy az egész járás az én egyéni nézetemet egyszerűen az első szóra elfogadja; kénytelen vagyok ismét időt venni ezen ügyben néhány sor írására.

Legutóbb kijelenttem, hogy kerülöm a személyeskedést, engem tisztán a kollégáimmal kölcsönös érdek

A „BÁCSKA“ tárcája.

Búbánatom.

Ej mi adhat édes vigaszt
Végtelen nagy búmban? . . .
Korcsmárosné tüzés bora
S a cimbalom húrja.

Bort elem hát szép gyöngyvirág
Hadd feledjem búmat.
Te meg cigány kivilágos
Kiviradtig húzad.

Tomboljon a cimbalom is
Úgy miként bús lekem
Csak úgy tudom temetni azt
A mi gyötör engem . . .

Búbánatom olyan nagy mint
Az ég boltozatja.
S reményem egy szebb jövőben
Csak csillagfény rajta.

Szendrói József.

A VÁSÁR PRÓFÉTÁJA.

Írta: Kerényi Miklós.

Babáj Jóska ott állt a vásár kellő közepén. Nem volt ugyan eladni valója, pénze sem volt, amelylyel egyet mást beszerezhetett volna. Azaz nem is kellett neki semmi sem. Se szitr, se csizma! Minek is volna az az ilyen elkészeredett legénynek? Mert hát az a bolondos Szende Juliska egészen megzavarta az esztét. Egy ideig csak jó szívvel viseltetett iránta s ha néha elvetődött vasárnaponként a Pillébe, a világról sem fordította gyönyörűséges szemét mára, mint a Jóska. A legény maga sem tudta, hogyan áll nyugtalan szívével. Szerette azt a barnaszemű, öztermetű leányt, kinél szebb alig lépett végig a sugár uton, amikor fehér meg sárga színű, kék cernával kicifrázott cipellőben, drága selyemkendőben a palánkai templom felé tartottak az alsóvárosi

leányok. Aztán azt gondolta a Jóska gyerek, hogy szép dolog az a szerelem, a valamire való ember megél az élete párjával a jég hátán is, de mégis jobb, ha a házaspár meghúzódhatik a tulajdon fészkeben. Már pedig úgy volt, hogy a Juliskának édes apja a leányának szanta azt a takaros kis házat a paprikamalom közelében.

Néhány hónap óta azonban, mintha kicserélték volna a Juliskát, Babáj Jóska úgy vette észre, hogy már nem is pirul el, amidőn ott a templom előtt szemtelen megjegyzéseket tesznek a cilinderes urak. Talán kedve telt benne. Azzal a jött-ment infanteri őrmesterrel is olyan szivesen eldiskurált, mintha Babáj Jóska nem is volna a világon.

Mindezek eszébe jutottak a Jóska gyerekeknek s így nem csoda, hogy majd nem átmert rajta a sok szekér, melynek nem volt se szere, se száma.

A rendőr azonban odakiált:

— Mit bámészködöl, te malé! . . .

Babáj Jóska valami illendőséges feleletet akart adni a figyelmeztetésre, de a saját gondja annyira elfoglalta, hogy felelet helyett csak dörmögött.

— Ki akarja megtudni az övé sorsját? Csak két krajcár! — kiabált nem messze tőle az élelmes német. Könnyed állványon hat rekesz volt; mindegyik tele volt apró cédulákkal. Oldalvást gugolt csüggött szárnyakkal a papagáj. Tollainak nagyobb részét már elvesztette, jobb lábán pedig apró lánc volt.

— Itt van a szép madár: megmondja mindenkinek a sorsját! — folytatta a német.

Babáj Jóska is odahúzódott. Köröskörül kíváncsian állott a városok egész sokasága. Csak hosszú időközben jelent meg egy-egy leány, öreg asszony vagy legény, ki leszurta a két krajcárt. Jó ideig nézegette Babáj Jóska is.

— Hát igazat mond aztán az a cédula, akit kihuz a madár? — szólalt meg végre.

— Persze hogy megvan igaz, — erősködött a német — ezer meg ezer ember tudta meg már szerencsését vagy az övé baját.

Babáj Jóska ismét csak nézte, nézte a különös madarat, aztán belenyúlt a labjába zsebébe s leszurta a két krajcárt. A német kissé legyintett a pálcával s a papagáj kihuzta a cédulák egyikét. A többiek bizo-

nyos tisztelettel néztek a legényre, ki elkezdte betlizgetni a sorokat. A cédulán a következő sorok voltak olvashatók:

Sok bajt küldött már reád az Isten, de legközelebb szerencse ér. Aki felé hajladozik szived, az nem lesz hűtlen hozzád. Eleted párja gazdag lesz. Szomorúságod is lézen, de kevés.
25, 36, 47, 58, 68.

Elofvasta ismét és újból. A Juliska jutott eszébe, s szívében a remény kezdett ébredezni.

Nem volt ugyan arról meggyőződve, hogy igaz az, amit az a cédula mond, de mégis jól esett neki a kedvező jóslat. Jókedvtlen tovább is ott lődörgött a vásáron.

— Hé! Ide fusson a két szemed!
Kenderessi István volt az, aki megszólította Babáj Jóska.

— Adjon Isten! Mi ujság mi nálunk?
— Hát csak meg vagyunk hála Isten! — mondogatta Kenderessi István, de látszik rajta, hogy volna még mondogatni valója, de titkolja.

A kocsihól azonban felugrik a Ferkó.
— Hát azt nem tudja édes apám, hogy megszökött a Juliska az őrmesterrel. Azt sem tudja hová mentek. Kenderessi István reá szól a fecsegő fiúra:
— Nem kérőzte senki.

Babáj Jóska a szeme fényes lesz, mintha a ház bántaná, az arca is olyan piros, mint a paprika. Köszön is, nem is, aztán elballag. Utközben odaér a csárdához, ahol piszkos, veres bort árulnak. Megállapodik, aztán fel is báj néhány üveggel. Ugy issza, mint a vizet.

De nincsen nyugta; innen is ellődül s úgy jár a nagy zűrzavarban, mint a holdkóros. Ott van ismét, ahonnan kiindult.

— Csak két krejcer! Mindenki megtudja az övé sorsját! — kiabálja a német. Babáj Jóska pedig odátámozog.

— Tedd bolonddá az . . . — mondja és olyat rug, hogy felfordul az egész állvány. A szél szerte széjjel viszi a cédulákat, a papagáj pedig a földön gubol és elkezd fűlértő hangon rikácsolni . . .

vezérel, s a mit a magam részéről óhajtok elérni, abból kizárva nem lenne kartársaim közül senki, tehát meggyőződésemet nyugodtan a nyilvánosság elé tárhattam.

A ki engem személyesen ismer, erőszakosnak nem ismerhet, hanem ellenkezőleg igen; de bevallom, hogy nézetemtől csak akkor állok el, ha meggyőződtem helytelenségéről, erről pedig eddig meggyőzve nem lettem, annál ezuttal is megmaradok. Egyéni — s ma már az újdéki járás segédjegyzői karának — véleménye az, hogy önálló nyugdíjintézményt Bács-Bodrogh vármegyében létrehozni, illetve életben tartani lehetetlen; s reánk, rendszeresített segédjegyzők részére üdvösebb, mint a jegyzői nyugdíjba való felvételnél, nem lehetne.

Ezekre, sőt maga Égi kollégám által legutóbb nyilvánosságra hozott és tisztán kimondott véleményére nézve szolgáljanak a következők támogatásul, melyeket a megtartott járási gyűlésünkben jegyzőkönyvbe is foglaltunk:

Indítványi részből: „A létesíteni szándékolt önálló nyugdíjintézmény életképtelensége előre látható. Nem képzelhető el annak fennmaradása, ha tekintetbe vesszük, hogy a jelenlegi jegyzői nyugdíjalapba a községi jegyzők évi 10% befizetéssel, a községek 1/2% pótdóval járulnak, — mely utóbb még többre tehető, mint a jegyzők hozzájárulása, — ezenkívül a jegyzői szigorlati díjak és blüntéspénzek, nemkülönben a 25 év óta gyarapított alapnak kamatai is jövedelmét képezik az intézménynek, és mindezek dacára, — például az 1895. évi számadások szerint — 7000 frt vétetett el a gyűlésből a községek től, a folyó kiadások fedezésére, holott a most létesíteni szándékolt külön nyugdíj intézménynek egyedül a tagok általi befizetések képeznek biztos jövedelmét. Nem látszik kivételnek az sem, hogy a csekély 300 frt javadalmazással bíró községi alkalmazottak képesek legyenek az évi fizetés utáni 10% ot mint járulékot befizetni, mert a fizetésükből leszámítva az évi 50—60 frt lakbért, 40—50 frt ruházati, 20—30 frt fűtési és világitási — mint teljesen nélkülözhetlen — kiadásokat, alig marad a legszerényebb megélhetésre évi 160 frt; hogy ebből tehát még 30 frt elvétessék, alig bízható.”

Ezuttal még megemlíteni bátorodom, hogy vannak 200 és 250 forintos állások is minden mellékjövedelem nélkül.

A határozati részből: „A gyűlésnek bemutatott és felolvasott mindkét rendbeli kérvény (egyik a nagyságos vármegyei alispán urhoz, mint a jegyzői nyugdíjalap felügyelő bizottságának elnökehez, a jelenlegi nyugdíj-szabályrendelet módosítása, illetve a módosítás javaslatba hozása iránt, a másik a megyei jegyzői egylet választmányához szól; kérvényünk s ügyünk pártfogásba vétele s a módosítás iránti indítványunk a jegyzői egylet részéről leendő felterjesztése végett) egész terjedelmében minden módosítás nélkül egyhangulag elfogadtatott” stb.

„A Bács-Bodrogh vármegyei községi jegyzői nyugdíjintézménybe leendő felvétel iránti kérelmünk elutasítása után indították meg a mozgalom arra nézve, hogy az országos jegyzői segélyegylet (lásd Községi Közlöny 1896. évi 37., 39., 40., 42., 43. és 44. számaiban) létesítése az országos jegyzői egyletnél általunk kérelmeztesse” stb.

„A jegyzői egyletbe (megyeibe) leendő mielőbbi belépés az újdéki járásbeli rendszeresített segédjegyzők (aljegyzők) részéről kereszttel viendő” stb.

Ezekből látni méltóztatik Égi ur, hogy nézetimmal nem jutnék a példakép felhozott öt gyerek sorsára, de úgy sem gondolkozom mint a hőrség.

Hogy minek köszönhetik a torontálmezei kollégák a jegyzői nyugdíjegyletbe való felvételüket, az ki van fejtve a Községi Közlöny folyó évi 3. számában, de erről szolgálhatok egész megbízható biztos adatokkal is, mi kezemen van, mert arról egy ottani kollégától úgy mellékesen értesítve lettem. Sőt azt is tudom, hogyan jutottak a tolnamegyeiek hozzá.

Mindenesetre a vármegyei alispán ur szíves pártfogásában van nekem is összes reményem, oda vétem juttatni ügyünket mielőtt ezt Égi kollégától olvastam volna s általános gyűlésünkön — amennyiben más nem fog megelőzni — a kérvény átnyújtására egy küldöttség megválasztását is fogom indítványba hozni azon esetre, ha ezen mód fogadtatnék el; de ha nem, arra az esetre is gondoskodunk gyűlésünkön, de ennek az alapja és módja nem am az önálló nyugdíjintézmény létesítésén alapszik, amit ismét kinyilvánított, hanem a mód megvitátása és helyes kereszttelvitelén, mit én eddig is vitattam; ezután e mellett vagyok.

Egyébként nagyon sajnálom, hogy ezen fontos ügyünk a személyeskedésre vitetett át, bolott nekem nem ez, sem szerepleni vágyás, hanem egyedüli céloom a közérdek minél alaposabb kereszttelvitelére, annak megvédésére volt és marad. Ezuttal még azt is megemlítem, hogy ép Égi urral beszélgettünk mi már a Községi Közlöny hasábjában is, de ön ezt nem tudta, mert e jelen ügy az első, hol nevem alatt közlöm nézetemet s csak azért, mert itt már elkerülhetlennek láttam nevémet használni álnévek helyett.

Kérem, ne vegyék a szerkesztő ur szíveségét túlságosan igénybe közleményeinkkel, hanem várjuk be egyelőre az eredményt s nyugtasson meg egyikünket majd az, hogy nem volt hiába fáradozásunk, használja ki-ki fel ambícióját a közös ügynek, fáradozzon továbbra is minden egyes kolléga, ki ez ideig is fáradozott — bár cikkemmel nélkül — s hiszem, hogy a végeredmény édes mindannyiunkat ki fog elégiteni.

Ez ügyben első felszólalásom célja tisztán az volt, — s szabatosan fejeztem ki abbéli nézetemet, — hogy változtassék meg a megállapított gyűlési tárgysorozat, mert ha azok szerint tárgyalunk — tudva levőleg a megállapított tárgysorozat szerint kell a tárgyalást megtartani — úgy tisztán az alapszabálytervezetet vehetjük volna érdemleges tárgyalás alá. Midőn csekélységem ez ellen felszóltam, nem tett-e helyesen? mert miért zárjuk ki — a megállapított tárgysorozat szerint — a kivételőség egyéb módjának megvitátását?

Ismételtem, hogy nincs tudomásom, mikor és mily szám alatt utasítottunk el a jegyzői nyugdíjintézménybe való felvételnél iránti kérelmünkkel, hanem arról van, hogy az eddigi mozgalmak eredmény nélkül maradtak a gyűlések határozat nélküli megtartása miatt; szóval nem volt elég komoly a mozgalom soha s ezért az első felszólalásom a komoly mozgalom megtartása és így

egészséges határozathozatal elérésére irányult, mi nézetem szerint nem volt sértő, nem volt személyeskedő, csupán a közérdeket és ügyünket védte.

Himmel Vilmos,
segédjegyző.

Ujdonságok.

Kitüntetett ezredes. A tatai királygyakorlatokon — mint tudjuk — a cs. és kir. 23. gyalogezred is részt vett. A kitüntetések sorában olvassuk, hogy a német császár a mi ezredünknek parancsnokát, Somain ezredest is rendjellel tüntette ki. Az ezredes a II. oszt. vörös sasrendet kapta.

Az államépítészeti hivatal főnöke. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a zombori államépítészeti hivatal vezetésével Sztankovits György, kir. főmérnököt, a kis-küküllőmegyei kir. államépítészeti hivatal főnökét bízta meg.

Kinevezés. Tegze Sándor, segesvári számvizsgáló a zombori pénzügyigazgatósághoz segédtitkárrá nevezetett ki.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Stefanovich Zsarkó díjtalan joggyakorlókot a vezetésére alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorlókra nevezte ki.

Kinevezés. Dr. Majnitsky János újdéki kir. törvényszéki joggyakorlók a nagy-kikindai kir. járás-bírószághoz aljegyzővé nevezetett ki.

Dr. Pacséri a miniszteriumban. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dr. Pacséri Károlyt, vármegyei segédtanfelügyelőt szolgálatátételére a miniszteriumba rendelte ki.

Bankett. Azon alkalomból, hogy Ó eszásári és apostoli kir. Felsője Karácson Gyulát, vármegyénk alispánját a vaskorona renddel tüntette ki, a vármegyei tisztikara szeretett alispánja tiszteletére 1897. évi október hó 5-én, a vármegyei törvényhatósági bizottság legközelebbi rendes ünnepélyes közgyűlésének napján, d. u. 1 órákor Zomborban a „Vadászkürt” szálló emeleti termében bankettet rendez. A Zomborban székelő hatóságoknak, hivataloknak, testületeknek, egyleteknek stb., úgy a vidéki községek részére is a járási főszolgabíró uraknak külön aláírási ívek küldettek, ezenkívül a rendező bizottság tagjainál (Vojnits István főjegyző, Poppovits Sebő főlevéltároló, Trischler Ferenc arvaszéki főnök) is vannak aláírási ívek. A jelentkezések a teríték-díjjal együtt — a hely biztosíthatása érdekében — csak 1897. évi október hó 1-ének d. u. 5 órájáig fogadhatók el. Egy teríték (egy füveg borral) díja 3 frt. Jelentkezések a pénzüsséggel együtt „Az október 5-iki lakoma rendező bizottsága” címre küldendők.

Hírek az ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Revai Adolf ügyvédet Zombor székhellyel az ügyvédekről vezetett lajstromába folytatól foglalta, továbbá, hogy Mikosevits József zentai lakos ügyvédet elhalálása következtében az ügyvédek lajstromából törölte és iródlá részére ügygondnokul újabb dr. Spitzer Mór zentai lakos ügyvédet rendelte ki. Loósz Zsigmond bajai lakos ügyvéd a kamara fegyelmi bíróságának 499. fegy. 1897. szám alatt hozott határozatával az 1887. évi XXVIII. t. c. 4. §-ának b) pontja alapján az ügyvédi gyakorlatról bizonytalan időre felfüggesztett, illetve felfüggesztve volt ügyvéd az ok megszűnté alapján az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetett.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Kápláni minőségben áthelyeztettek: Budanovits Lajos Szántóvári Katymárra, Resch Ignác Katymárról Bajmokra, Kanóy Tamás Bajmokról Bács-Almásra, Nagy Lajos Horgosról Szántóvára.

Uj hitoktató a zárdában. A zombori apácázárdához hitoktatóvá Littvay Péter bácsalmási káplán nevezetett ki.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ma, kedden rendkívüli közgyűlést tart a városbáza nagyerőműben.

Eljegyzés. Henneberg Margit kisasszonyt, Henneberg Sándor tekintélyes ügyvéd és városi bizottsági tag bájós és nagymivétségű leányát e hó 19-én jegyezte el dr. Filep Gyula orvostudor és kolozsvári egyetemi tanárságát, ki a múlt évben sub auspiciis regis avatott doktorra. A szülők és a jegyes pár számos barátainak is tolmácsai vagyunk, amikor őszintén kívánunk boldogságot a szép frigyhez.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a hódsági járásbírósnál irnoki állásra.

Hymen. Sulyok Ferenc kolluthi földbirtokos eljegyezte Csirszka János helybeli tekintélyes iparos leányát, Ilonka kisasszonyt.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a szabadkai földműves iskolánál gazdasági segédi állásra.

A zentai csata emléke Németországban. Savoyai Jenő herceg Zenta mellett aratot diadalában része van az idős ágból származó VI. Reuss Henrik főnöknek is, ki az ütközetben egy hadosztályalal igen heves és sikeres rohamot vezetett a török ellen s oly súlyos sebet kapott, hogy 1697-ben október 21-én belehalt. Holttetését abban az időben Németországba, hercegi birtokának fővárosába Greizbe szállították s az ottani templom hercegi sírboltjában helyezték örök nyugalomra. Greizben azóta minden évben megünneplik a zentai csata évfordulóját. Az idén Reuss herceg megbízásából Tötzenorfer udvari marsall babérkoszorút tett a csatában elesett gróf sírjára, melyet több egyesület és iskola is megkoszorozott. Este díszelőadás volt az udvari színházban, másnap pedig történelmi díszmenet.

Névmagyarosítás. Kohn Jakab újdéki lakos, valamint Ilona és Frida gyermekei vezetékevének megengedte.

Templomfelszentelés. Az ó-morovicai izr. hitközség f. évi szeptember hó 23-án d. e. 10 órákor tartja templomfelszentelési ünnepélyét.

Katonák itthon. Hazajöttek a honvédek is, meg a közösök is. A közöshadseregbeli zászlóalj a Bázias körül tartott nagygyakorlatokon vett részt. Képzhető, hogy milyen jól esett a nehéz gyakorlatok után a hazatérés.

Uj esküdt Karavukován. Ziegler József karavukóvái esküdt leköszönés folytán Rohacsék József választott meg.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtelt szívvel jelentik szerető atyjuk, nagyatyjuk illetve ipjuk és testvér Tessenyi Károly lalityi ág. h. ev. ielkész és volt főesperes gyászós halálát, ki áldott életének 85. évében f. hó 17-én d. u. 3 órákor hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Az elhunyt hült tetemei f. hó 19-én d. u. 3 órákor fognak a lalityi ág. hiv. evang. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Lality, 1897. szeptember hó 17-én. Áldás és béke poraira! Tessenyi Ida, Tessenyi Gabriella férj. Borovszkyné, Tessenyi Albert, Tessenyi Ede, Tessenyi Paulin férj. Ferencziné, Tessenyi Gizella férj. Frintné gyermekei. özv. Labáthné nővére. ifj. Borovszky Gizella férj. Borovszkyné és gyermekei, Borovszky Ilona férj. Novákné, Borovszky Kornél és neje sz. Leeb Mariska s gyermekei, Borovszky Irma, Borovszky Hortensia férj. Lovassyné és gyermeke, Borovszky Gabriella, Borovszky Rezső, ifj. Tessenyi Károly unokák. Borovszky Károly, Ferenczi Dénes, Frint Lajos vói. Tessenyi Albertné sz. Marekovichs Mária, Tessenyi Edéné sz. Zvarinyi Cili menyei. Tessenyi Bella, Frint Olga, Frint Lajos, Tessenyi Vilma, Tessenyi Mariska, Tessenyi Károly, Tessenyi Irén, Tessenyi Martha, Tessenyi Gyula, Tessenyi Ede, Tessenyi Emma unokái.

Ódry-hangverseny Baján. Ódry Lehel, a kiváló énekművész, bajai műkedvelők közreműködésével Baján e hó 14-én hangversenyt rendezett. A hangverseny pompásan sikerült.

Névváltoztatás. Kiskoru Lemberger József Ottó bajai főgimnáziumi tanuló, dr. Lemberger Rezső m. kir. honvédtörzsorvosnak fia, vezetéknévét helygyminiszteri engedéllyel „Lengyel”-re változtatta.

A szabadkai tűzoltók zenekara. A szabadkai tűzoltók zenekara szombaton és vasárnap itt időzött városunkban. Hangversenyt adott a kioszkban, a Huck-féle és Herche-féle vendéglőkben.

Halálozás. Milasin Dezső, Ó Morovica községének érdemes községi aljegyzője e hó 17-én 51 éves korában meghalt. Az öreg ur hosszú ideig szolgált a községet és az egész hosszú idő alatt példás szorgalom és hozzáférhetlen becsületesség által tünt ki.

Egy óvónó sikerei. Csonopláról írják: Folyó hó 9-én tartott meg Csonoplán az óvodavizsga, melyre egy a kis gyermekek, mint azok szülei szép számmal jelentek meg. Igazán élvezet volt hallani, mily tisztán és szépen szavalták el minden 2—3 éves német és szláv ajku kis fiu is a magyar versecskéket, mikre a „jó néni” tanította őket. Bámulatos, hogyan taníthatta be a néni 3 hónapi rövid idő alatt ezen idegen ajku kicsinyeket arra a sok és sok magyar versre, amit halottunk! Arra a sok szép magyar énekre! Itt láttuk igazán, mily szép eredményt mutathat fel még az ily kicsinyekkel is egy lelkes és buzgó „néni”, ki szeretettel és odaadással munkálkodik; de láttuk s tapasztaltuk egyszersmind azt is, mily hasznos az óvoda az iskolára nézve, mert ha német és szláv ajku községekben magyarosítani akarunk, okvetlenül szükségünk van óvodára. Itt kell kezdenünk a magyarosítást s az elemi iskolákban azután folytatni, csakis így érhetünk célt. A tanítók csakis az óvoda segélyével vehetik keresztül azt, hogy gyermekeik magyarul beszéljenek német, avagy szláv léltikre. A derek s oly kiváló működést kifejtő óvónó Koncsék Amal k. a.

Szarvas Gábor szobra Budapesten. Budapestben is állítanak szobrot Szarvas Gábornak, az adai születésű nagy nyelvtudósnak. A szobor már készen áll Jankovich Gyula szobrásznak műtermében. A két méter magas talpazat mellett a szű magyar nyelv szimbolumaként egy fiatal leányka jobbjával babért nyújt Szarvas Gábor felé, míg baljában palmaág van. A szobor talpazatának aljában a „Magyar Nyelvőr” hever s egyik oldalán ez a fölírás van: Szarvas Gábor. A szobrot a bizottság tagjai már megtekintették s mindenki nagy elismeréssel nyilatkozott a művész munkájáról. A szobrot a napokban vette át hivatalosan a bizottság és most az öntőműhelybe került, úgy, hogy jövő tavasszal fölállíthatják a szobrot az akadémia előtti sétányon, a hóvá melléje még Salamon Ferenc szobra jön, a melyet szintén Jankovich fog elkészíteni.

Keményfi versei. Keményfi felkéri mindazokat, akik „Élet” c. versköteté gyűjtőívét még be nem küldték, sziveskedjenek azokat szerző nevére (Kolozsvár, Egyetem) legkésőbb október 1-ig mulhatatlanul beküldeni, nehogy a kötetek szállításában fennakadás történjék.

Nem kell bélyeg. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatóságokhoz, melyben arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy jövőre nézve a vásárok és pótvásárok ügyében beadott kérvényekre nem kell bélyeget tenni.

Felhívás a keszthelyi gazdasági tanintézet volt hallgatóihoz. A keszthelyi gazdasági tanintézet a Georgicon alapításának 100-ik évfordulóját folyó évi október 12-én fogja megünnepelni. Ezen ünnepélyre az összes volt hallgatókat és érdeklődő közönséget minél nagyobb számban való megjelenésre tisztelettel meghívja a tanintézet igazgatósága.

Érdekes lelet. A zentai halászkot a Szanád feletti Tisza mederben egy 18 kilogrammot nyomó mammoth-állkaposot fogtak ki hálójukkal. A lelet igen érdekes és teljesen épségben került felszínre.

Pályázat. A m. kir. földmivélségi miniszterium f. évi 55202. számú rendelete alapján közhírré tétetik, hogy az említett miniszterium az állatorvosi akadémián jó sikerrel végzett állatorvosok gyakorlati kiképzése céljából két évre évi 600 frt ösztöndíj és szabadlakás élvezete mellett a m. kir. állami ménesintézeteknél ösztöndíjjalásokat létesített. Az alkalmazás f. évi november hó 1-én kezdődik s az ösztöndíjasok kötelesek a megjelölt ménesintézetben a rájuk bízott állattenyésztési teendőket a katonai szabályok értelmében pontosan végelni. Fegyelem tekintetében az intézet parancsnokának, a tanulmányok gyakorlása szempontjából pedig a ménesintézet főállatorvosának fognak alárendeltni. Az ezen két évi gyakorlati kiképzésben részesült s minden tekintetben bevált állatorvosok az állami állatorvosi kinevezések alkalmával előnyben részesülnek. Ezen ösztöndíj-állást elnyerni óhajtok felhivatnak, miszerint oklevélükkel vagy ennek hiteles másolatával s illetékes hatóságok által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaikat folyó évi október hó 15-ig bezárólag terjedő időtartam alatt a városi tanácsokhoz terjeszsek be, mert ezen határidő letelte után beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Várme
gyékn állateg
a következő v
1 u., Német-
község 4 udv
B-Topolya 1
község 6 udv
u., Zenta 1 leg
Kulpin 1 udv
község 2 udv
B-Ujfalv, Baj
Gospodince,
O-Becse, O-S
Rém, Veprovac

Értesít
vetkező csapa
biztosítási tárg
1897. évi okt
október 12-én
15-én a csapa
tetelek az 18
ményből, tová
valamint a 4-
fűzetekből kiv

Öngyilk
az 6-becsei ha
b-földvári köz
Tiszába ugrott
tették. Wittmar
Először golyó
szemét tította

Az acot
mozgalom ino
behozatala irán
ják lozni a v
tartjuk tehát t
hirt: Dr. Obie
közegészségta
temi tanárral
acetylangáz n
vosok és termé
25-én Trencs
illő részei mer
söt veszélyesk
bekövetkezhet
mintegy termés
ribbanas, me
31-én Bekés-Gy
ban pedig Zin
nagyobb acety
egyen súlyosan

Értesíté
az 1897.8. év
hó 1-től 10 ig
iratok: keresz
nyitvány.

Öngyilk
ségű 29. sz. gy
vetette zubony
hidon s aztán
még nem fogtá
csak valószínű
föltött bánat

Vasuti
vasuti összej
Két hervonat
melyek közül
lánggal égett.
tette, s bár min
vonat, mely tel
feltartóztatásá
birták a vonato
esett, csak két
megrongálódott
2—3 órai késés

Aki meg
írja levelezők
illetőségű egy
miatt 20 évet t
vában onnan k
ták, utközben
nem hallották
jelen Újvidéke
azonban megis
rendőrséget figy
emberre, a rend
nagy mennyiség
rott, azonkívül
kelmét vallatór
gyon (Sáros me
kirabolt s onnan
vásznot rabolt
menni megszok

Fiatall
kosnak szekrény
a rendőrség vall
15 éves leányz
találták nála a
bírósnak, a hó
akart venni s m
a kínálózó bü

Anyján
Péterváradon
meg lakásán A
meg pedig Sche
ben, ki nőstüni
hogy jussát má
adni nem akart
gatott anyjához
lett a nála talá
társát Nachtmann

Tőkekam
kir. város tanács
ügyigazgatóság
és járadékadó
44. t. c. 16. és
következő nap
17-től szeptemb
osztályánál bet
azon figyelmezt
említett adonem
évből voltak m
b) azon adózók p
állapított adóval

Vármegyénk állategészségügye. Vármegyénk állategészségügyének állása szeptember hó 15 én a következő volt: Veszettség: B. Martonos 1 u., Kulpin 1 u., Német-Palánka 1 u., Uj-Palánka 1 u., összesen 4 község 4 udvar. Takonykór: Ada 1 u., B. Földvár 1 u., B. Topolya 1 u., Temerin 1 u., Zenta 2 u., összesen 5 község 6 udvar. Ragados száj- és körömfájás: Lok 16 u., Zenta 1 leg., összesen 2 község 17 udvar. Rühkór: Kulpin 1 udvar. Sertésorbán: Bezdán 2 u. összesen 1 község 2 udvar. Sertésvész: Bács, B. Almás, B. Földvár, B. Ujfal, Bajsa, Bikity, Bogyan, Gajdobra, Glozsán, Goszpodince, Kiszács, Krusevlya, Kunbaja, Mosorin, O. Becse, O. Szivac, O. Sztopár, Paraga, Petrovoszelló, Rém. Veprovác, Zsablya összesen 22 község.

Ertesítés. A vendéglőszertű étkezésnek a következő csapatkórházakban való biztosítása céljából a biztosítási tárgyalások következtében fognak megtartatni: 1897. évi október hó 8-án a csapatkórháznál Pécsent, október 12-én a csapatkórháznál Kecskeméten, október 15-én a csapatkórháznál Zomborban. A közelebbi feltevék az 1897. évi szeptember hó 12-én kelt hirdetésből, továbbá a helyorségi és csapatkórházaknál, valamint a 4-ik hadtest hadbiztonságánál elfekvő feltételei fűzetekből kivehetők.

Öngyilkossági kísérlet. Vasárnap délután az ó-becsei hajóállomás kikötőhidjáról Wittmann Béla b. földvári községi irnok öngyilkossági szándékából a Tiszába ugrott, de a közelben álló hajó matrózai kimentették. Wittmann most második arakt öngyilkos lenni. Először golyót röpített agyába, de az csak az egyik szemét tütötte ki.

Az acetylengáz veszélyessége. Nálunk is mozgalom indult meg az acetylengázzal való világítás behozatala iránt. Egyes családok és vendéglők be akarják hozni a világításnak ezt a nemét. Szükségesnek tartjuk tehát figyelmeztetés céljából közölni a következő hírt: Dr. Ohler László segédtanár az orvosi egyetem közegészségügyi osztályán, a dr. Geuersich Vilmos egyetemi tanárral együtt megejtett vizsgálataik alapján az acetylengáz mérgező hatásáról tartott felolvasást az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésén augusztus 25-én Trencsénben s konstatálta, hogy az acetylengáz illó részei mérgehatásnak és az egészségre ártalmasak, sőt veszélyesek lehetnek véletlenszerű és tudatlanságból bekövetkező mulasztásoknál. Ezen tudományos állítást mintegy természetesen megerősítette azon acetylengáz-robbanás, mely néhány napra a felolvasás után, aug. 31-én Békés-Gyulán a Korona-szállóházban történt, újban pedig Zimonyban a Royal-szállóházban történt egy nagyobb acetylengáz-robbanás, mely alkalommal két egyén súlyosan megsebesült.

Ertesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél az 1897/8. évi téli tanfolyamra való felvételek október hó 1-től 10-ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevel, erkölcsi, orvosi és illetőségi bizonyítvány.

Öngyilkos tiszt. Kryptikievicz újvidéki illetőségű 29. sz. gyalogezredbeli hadnagy a múlt héten levelet zubbonyát, kardját és sapkáját az újvidéki vasúti hidon s azután inuen a Dunába ugrott, honnan hulláját még nem fogták ki. Öngyilkosságának okát nem tudni, csak valószínű, hogy N. Beeskerekről való elhelyeztetése fölötti bánatában határozta el magát a végzetes tette.

Vasúti katasztrófa. Folyó hó 18-án éjjel vasúti összelitkezés volt Csantavér és Szabadka között. Két tehervonat közlekedett egymást követve a vonalon, melyek közül az első vonat egyik kocsijának tengelye lánggal égett. A vonatot emiatt az egyik pályára leintette, s bár minden óvintézkedés meg volt téve, a követő vonat, mely teljes gőzzel haladt, észrevette ugyan a feltartóztatásra szóló jelzéseket, de a nagy esőben nem bírták a vonatot megfékezni. Emberéletben kár nem esett, csak két teherkocsi zúzódott össze s a pálya megrongálódott; az akadály elhárítása a vonatoknak 2-3 órai késést okozott.

Aki megkedvelte a fegyházat. Újvidékről írja levelezőnk: Kupecz János geracsi (Sáros megyei) illetőségű egyén hazájában elkövetett rablógyilkosság miatt 20 évet töltött a fegyházban. Ez év március havában onnan kiszabadult, de már midőn baza toloncolták, utközben felügyelője elől megszökött s eddig hírt nem hallották hazájában. E hó 15-én egyszer csak megjelen Újvidéken, itt óriási bevásárlásokat tett. Vesztere azonban megismerte egy idevaló volt rablótársa, a ki a rendőrséget figyelmeztette Kupeczra mint közveszélyű emberre, a rendőrség le is tartóztatta s miután nála a nagymennyiségű rubán és egyéb áru, melyeket itt vásárolt, azonkívül még 450 frt készpénzt is találtak, ő kelmét vallatásra fogták s ekkor kivallotta, hogy Gyergyon (Sáros megye) a múlt héten egy özvegy asszonyt kirabolt s onnan 1125 frt készpénzt s nagymennyiségű vásznat rabolt el. Most már csak lesz alkalma visszamenni megszokott helyére.

Fiatal tolvaj. Szeics Necó bács-földvári lakosnak szekrényéből elveszett egy tize, gyanuja alapján a rendőrség vallatásra fogta a szomszédos Gárics Pérsza 15 éves leányzót, a ki ott járt és csakugyan meg is találták nála a tizest. A tolvaj leányt átadták a járásbírósnak, a hol azt vallotta, hogy a pénzen új ruhát akart venni s mintfogó szülei nem adhattak neki, hát a kínálkozó bűnös alkalmat így használta fel.

Anyjának gyilkosa. Özv. Schelknét, kinek Péterváradon órászíjete volt, e hó 12-én halva találták meg lakásán A nyomozás csakhamar kiderítette a gyilkost, még pedig Schelk Károly újvidéki órásszegéd személyében, ki nőstíni szándékozván, pénzt szűkséget. Mintfogó jussát már kikapta és özv. Schelkné többet életében adni nem akart, a mostoha fia e hó 11-én este ellátogatott anyjához és ennek kesével elvágta nyakát. Áruolja lett a nála talált véres ruhanevel. Ugy őt, mint bűntársát Nachtmann Ignácot elfogták.

Tőkekamat- és járadékadó. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1897. évi tőkekamat- és járadékadóról szóló kivetési lajstrom az 1883. évi 44. t. c. 16. és 18. §-a értelmében nyolc egymásután következő napon át, vagyis 1897. évi szeptember hó 17-től szeptember hó 24-éig bezárólag a város adóügyi osztályánál betekinthezés végett közszemlére kitétetik azon figyelmeztetéssel, hogy: a) azon adózók, kik a fent említett adóval a kivetési lajstromban már a múlt évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját; b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetési évben első ízben rovatnak

meg, adótarozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a város polgármesterénél felszólalásait előterjeszhetik. Egyben megjegyeztetik, hogy a fentjelzett bataridón tul benyújtott felebbezések a törvény rendelkezése szerint tekintetbe nem vehetők.

Elfogott szökevény. Megirtuk, hogy Busa János, ó-becsei lakos megölte a sógorát. A gyilkos az ó-becsei járásbírósnak börtönéből megszökött. Nem sokáig élvezte azonban az aranyzsabadságot, mert az újvidéki rendőrség elespte és ismét a dutyiba tette. Hát bizony, ha Busának nincs egy jóralvó szocialista sógora, névszerint Szika Antal, ki felesége nővérel vadházasságban élt s a ki neki nagy haragosa, bizonyára még most is szabadon van. Ez a Szika meglátta Újvidéken, besugta egy rendőrnök, a ki azután nyakon fogta. Busát át kísérték az ó-becsei járásbíróshoz.

Budapesti Napló, az újságírók lapja. Elénken emlékszik meg a magyar közönség annak a tizennyolc magyar újságíróknak az esetére, akik, hogy függetlenítsék magukat minden politikai befolyás és minden vállalkozó töké nyuge alól, megállapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Napló-t. A lelkes kis csapat most, egy esztendő leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újság-szolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jöhírű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mindazt, ami szerkesztőség, elap szabadelvű és feltétlenül minden irányban független politikájának, nemzeti érületének és magas izlésének minden huszonnégy órájában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szempontjainak gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szán arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesítései, komoly, tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomtatékosk teszik a fiatal, de politikai sulyra máris döntő jelentőségű újság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonalá, gazdag informatív anyaga, kitünő értesítései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatok s mindennapi közleményeinek változatosága és folyton gyarapuló bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvárhatóbb vártakozásnak is, amely megjelölést megérdemelte. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasóközönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a Szerkesztőség iránt érdeklődő közönség. A magyar közönség nekünk esaladunk.

A Budapesti Napló szerkesztősége, amely esakis addigi munkásságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szempontjaira apellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem esalodott önbizalmában és nem esalodott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel az ügyet az első perctől fogva. És hogy a közönség se esalódjék benne, arra vállaltva, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Alrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferenc, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadár, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, a melyből csak Agai Adolf, Balogh Pál, Beksis Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békési Antal, Eötvös Károly, Fesz Gyza, Gézy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Jenő, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dező, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogall Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsék Anna nevéit említjük most.

Ez rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztositéka jövőjéről szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, a mely senkire másé, csak a szerkesztősége és a közönsége, amely semmiféle idegen töké szolgáltatásban nem áll és csak a maga munkálkodó emberinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségben semmihézt nem hasonlítható, hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmetlenül újul felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk az újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki építésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvök telik.

Művészet és irodalom.

A tatai harcjáték. A hét aktualitása Tata volt, a tatai harcjáték, melyben a jövő hadvezérei Frigyes főherceg és Lobkovitz tábornagy próbalta igazi báborut csinálni. A báboru bírálói két hadur: a király és a német császár voltak, a nézőközönség pedig az egész nemzet volt. Erről a báborus világról leírást a napilapokban bőven olvashatott mindenki, de képen, illusztrációban még nagyon kevesen látták. A kik tehát a tatai báborus napokról szép képeket akarnak látni, forduljanak az Ország-Világ kiadóhivatalához (Hold-utca 7.) s kérjenek az utolsó számból mutatványpéldányt. Abból azután meg fogják tudni azt is, miért szereti az olvasóközönség annyira ezt a lapot, a melyik hétről-hétre kitünő versek, pompás novellák mellett a hét aktualis eseményeit mutatja be sok szép képen. S ez az újság azonkívül hónapoként kitünő zenedarabokat is közöl, műmellékletet ad, karácsonyra pedig pompás kiállítású almanachchal lepi meg olvasóit. Ennek a képes irodalmi dolgozatokkal telt kötetnek bolti ára 2 frt lesz. Mindenki megkaphatja a karácsonyi ajándékot, a ki negyed évre előfizet az Ország-Világ-ra, a mi 2 frtba kerül.

A „Vasárnapi Újság” szeptember 19-iki száma II. Vilmos német császár magyarországi látogatása alkalmából sok érdekes képet közöl a német császárról és az eddig lefolyt ünnepelekről. A többiek közt közli II. Vilmos császárnak Parlághy Vilma magyar festő művész által festett arcképeit, melyek közül az egyik buszszerepének egyenruhájában tünteti föl a császárt, Jantyk Mátyás rajzát a német császár Tatára érkezéséről, továbbá a hadgyakorlatokról Erdélyi pillanat-fényképeit, és képeket a tatai ünnepelekről, Csernő Géza amateur, Weinurm és Kalmár fényképei után. — Közleményei közül főlemlítjük a következőket: „II. Vilmos német császár Tanán” (képekkel). — „Egy vitéz magyar katona életéből” lovag Marcianyi Györgytől (képekkel): „Tábori multság a schleswig-holsteini háboru alatt. Frigyes Károly porosz herceg és Dobos főhadnagy csárdás-táncolása”. — Regénytár: „Dardentor Clovis” Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — Hires asszonyok: „Du Barry gróné” (képekkel). — „Egy levélre.” Kőltemény. Erdélyi Zoltántól. — „Pest városa kilencven évvel ezelőtt.” — „Volf György” (arcképpel). — „Filléres takarékpénztárak.” — „Asztások Pompéjiben.” — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes beti rovatok. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyed évre 2 frt, a Politikai Újdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Közgazdaság.

Tapasztalatok a szőlő termelése körül.

A phylloxera és peronoszpóra vészes pusztításának sajnálatos eredménye — mint számos gazdatársamat — úgy engemet is utolért. Husz katasztrális holdat kitevő szőlős területem ma már csak nyomát is alig mutatja annak, hogy nemrégiben teli erszénynek volt kiapadhatlan forrása. Hogy köznyelven szóljak: „egyik tő a másikat kiabálja”; ily képet nyújt az egykor még „fürdővel gazdagon terbel” szőlőskert.

„Segíts magadon s az Isten is megsegít”. Ezt a közmondást követve azonnal hozzáláttam sorsom javításához s eltökéltem magamat, hogy lektüdve annak az átkozott kis rovárnak s ugyszólván alig látható gombának fellépéséből származó veszteséget, újból telepíték szőlőt s ezt választom továbbra is megélhetésem színteréül.

Elhatározásomat nem bántam meg, mert ha most már „az Isten is megsegít”, rövid idő alatt újból a firtőkben duskálkodhatok.

Nehogy azonban gazdatársaim is oly drágán juszanak ily helyzethez, mint jó magam, közlöm alábbiakban a telepítés alkalmával szerzett azon tapasztalataimat, melyek a trágyázás terén felmerültek.

Köztudomású, hogy a szőlőtrágyázás kérdése még mindig a bizonytalanság homályában dereng s ha a trágyázás keresztilvitelt illetőleg szakemberekhez fordul a szőlősgazda tanácsért, olyan feleletet kap, mely se hideg, se meleg, a mely mindent mond és még se mond semmit.

En is néhány évvel ezelőtt kérdést intéztem egy szaklap utján szőlőtermelő sajtóíróimhoz az iránt, hogy a trágyázás minő módját ajánlják. Receptet érkezett bőven ugyan, de egy sem volt olyan, mely kedvemre való lett volna.

Magam állítottam tehát egyet össze olyformán, hogy a trágyázást istállótrágyával kezdtem meg s kihordattam egy kat. boldra 400 q trágyát s ezen kívül elszórtam 150 kg. szuperfoszfátot; a második évben 200 kg. szuperfoszfátot, a harmadikban pedig ugyanannyi szuperfoszfátot 150 kg. kálira került a sor. Eleget vélttem ezzel tenni talajom javításán, de egy szőlőszeti könyv akadván kezembé, körülbelül ehhez hasonló trágyázást olvastam azon különbséggel, hogy abban a trágyázás ismétlése válik szükségessé a 4-ik évtől kezdve hasonló sorrendben.

Tépelődtem most már magamban, hogy vajjon eleget tegyek-e a jelzett könyv írója tanácsának? Eleget tettem, de őszintén megvallva, az eredmény nem elégtett ki, mert a trágyázásra fordított költségek nem állott arányban a jövedelemmel. A trágyázás ezen módját tehát nem ajánlom, hanem igenis egy másikat, melyet ugyan csak egy kat. hold területen alkalmaztam s mely abban állott, hogy az egészen szegénynek mondható talajt a telepítéskor körülbelül 400 q. istállótrágyával trágyáztam meg, a következő évben pedig magam állítottam össze egy keveréket és pedig egy tőkére számítottam 20 gramm szuperfoszfátot, 10 gramm kénvasat kálit s 20 gramm szarított sertés trágyát. E keveréket a sorok hosszában készített csekély barázdában szórtam el, elszóras után pedig a barázdát ismét behuztam.

Összehasonlítva az ily módon megtrágyázott területet azzal, mely trágyázatlan maradt, feltünő eltérést észleltem a szőlőtőkék növekedésénél. A harmadik és következő években ugyanezt ismételttem s mondhatom igen szép eredményt értem el nemcsak a mennyiség, de a minőség javulásában is.

Kíváncsnak tartanám, ha szőlőtermelő társaim agyagtalajon is tennének kísérletet a trágyázás ezen nemével.

Szőlősgazda.

NYILTTÉR. *)

Köszönet.

Szeretett férjem elhalálása folytán vett számos szívelves részvételt hálás köszönetet mondok. O-Palánka, 1897. évi szeptember 14-én.

Özv. Szécsits Mladenné szül. Popovits Darinka.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felolvas. szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

PÁLYÁZAT.

Csonopla községében íresedésben levő és évi 450 frt fizetéssel javadalmazott tanítói állásra pályázat hirdettetik és az ezen állást elnyerni óhajtok ezennel felhivatnak, miszerint kellelőleg kérvényeiket a csonoplai róm. kath. iskolaszéknel folyó hó 30-ig nyújtsák be.

Csonopla, 1897. évi szeptember hó 15-én.

Deák Andor,
világi elnök.

Kutsz Andre,
egyházi elnök.

Pályázati hirdetés.

Ó-Kér községben évi 300 frt készpénz fizetés és szabad lakással egybekötött óvónői állás betöltendő lévén, felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy a törvényes kellekkel felszerelt kérvényeiket folyó hó 1-éig alulírtokhoz benyújtsák.

A magyar nyelven kívül — az itt divó — német és szerb nyelvet bírök előnyben részesítünk.

Kelt Ó-Kéren, 1897. évi szeptember hó 13-án.

SZMIHA KÁLMÁN,

felügy. biz. elnök.

Kiadó sörcsarnok.

Zomborban, Kossuth- (fő)-utcá-
ban levő „Csitaonica“-féle

sörcsarnok

kiadó. Bővebb értesítés nyerhető
Antics A. M. urnál Zomborban. 4-4

HIRDETMÉNY.

Katymáron (Bácska), a főútcán,
a község háza tőszomszédságában,
közvetlen a piac téren egy mostaná-
ban massiv anyagból ujonnan épült
jó forgalmu vendéglő

a hozzátartozó melléképületekkel,
felszereléssel elköltözés miatt a rajta
levő előnyös résztörlesztéses teher
betudásával szabad kézből eladó.

Értekezhetni bármikor Katymá-
ron a tulajdonosnál. 3-3

EGYÉVES ÖNKÉNTESÉKNEK

egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá
mindennemű egyen- és polgári ruhájutá-
nyosan készít illetve szállít, valamint
javításokat olcsón és pontosan eszközöl

Knipf János,

polgári és egyenruha szabó

Zombor, Bajai-ut az Árucarnok mellett. 2-1

602. sz.

bv. 1897.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy
a hódásági kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnak 2706.
1897. tkvi számú végzésével néh. Tatomirov Spiridon
vált laliti lakos hagyatéká zárlati ügyében a laliti
291. számú betétben foglalt A. I. 1540/2., 1996/1., 1997/1.,
2351., 2352/1. hr. számú ingatlanoknak együttesen, vala-
mint az ugyanezen betétben foglalt A. I. 2229. hr. számú
ingatlanok külön 1897. évi szeptember 29-től 1898. évi
szeptember 29-ig terjedő gazdasági évre haszonbérbe
adása elrendelgetvén, ennek a laliti község házána leendő
foganatosítására **1897. évi szeptember hó 27.
d. u. 3 órája** tüzetik ki, amikor is a jelzett ingat-
lanok a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak adni.

A haszonbéri összeg a haszonbérlet által három
egyenlő részletben és pedig az első részlet 1897. szeptem-
ber hó 27-én, a második 1898. évi április hó 24-én,
a harmadik pedig 1898. évi augusztus hó 1-én minden
egyes részlet után a haszonbérbe adás napjától járó 6%
kamatokkal együtt Dobsinszky Ladomér zárgondnok
kezébe fizetendő.

Hódásághon, 1897. évi szeptember hó 9-én.

Váczy János,
bir. végrehajtó.

546. szám.

1897.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az
apatini tek. kir. járásbíróóság 1897. évi 6743. számú
végzése következtében Eiman László ügyvéd által
képviselet az I-ső új-palánkai önségélyző egyesület javára
Pajerle Ádám és neje Katalin szóntai lakosok ellen 858
frt 19 kr s járuléka erejéig 1897. évi augusztus hó
17-én foganatosított kielégítési végrehajtás után felül-
foglalt és 1120 frt 79 kr-ra becsült butor, ágyművek,
s egyéb házi eszközökből álló ingóságok nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek az apatini kir. járásbíróóság 7221.
1897. sz. végzése folytán 858 frt 19 kr tőkekövetelés,
ennek 1897. évi január hó 5-ik napjától járó 8%
kamatai és eddig összesen 30 frt 21 krban bíróság
már megállapított költségek erejéig Szóntán, alperesek
lakásán leendő eszközökre 1897-ik évi október hó
4-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés
mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-
nak adni.

Kelt Apatinban, 1897. évi szeptember hó 14-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

3-2

Kiadó lakások.

A Szóntai-úton levő ujonnan épített
lakház, továbbá a Béla-utcában 144-
szám alatt levő lakház

november hó 1-ére kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető a magyar
olvasóköri szolgánál Zomborban. 3-3

HIRDETMÉNY.

Csonopla község határában fekvő kitünő
minőségű 225 katasztrális hold szántóföldből álló
tagosított nemesi birtok egészben, vagy kisebb
részletekben örökön eladó, esetleg egy vagy
több évre bérbeadandó.

A fizetési feltételeket vevő, illetve bérlő
tetszése szerint állapíthatja meg.

Érdeklődők forduljanak **Deák Andor** cso-
noplai jegyzőhöz. 3-1

3758. sz.

kig. 1897.

Pályázati hirdetemény.

Bács községben nyugdíjazás folytán megtrúlt
jegyzői állásra pályázatot nyitok.

A pályázók kellőleg felszerelt s valamely szláv
nyelv tudását igazoló törvényhatósági bizonylattal is
felszerelt kérvényeiket **folyo évi szeptember hó
27-ig** hozzám nyujtsák be.

A jegyzői állással a következő javadalmazás jár:

1. Készpénzfizetés 625 frt.
2. Szabad lakás.
3. 12 öl kemény hasab tűzelő fa az udvarba szál-
lítja.

4. 3/4 urbéres telek föld és az utána járó legelő
illetmény.

5. Egy szertüs kert.

A fekvőségek után járó állami adót és illeték egyen-
értéket a községi jegyző köteles fizetni.

Hódásághon, 1897. évi szeptember hó 10-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
36727. sz.

alisp. 1897.

Pályázati hirdetemény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága
által 1895. évi január hó 11-én tartott rendkívüli köz-
gyűlésén 1. sz. a. hozott s a nagyméltóságú m. kir.
belügyminiszter ur által 1895. évi április hó 1-én 27984.
sz. a. jóváhagyott határozatával ujonnan rendszeresített
Ó Becse és Baja székhellyel egyenkint 500 frt fizetés-
sel, 100 frt lakpénzzel és 300 frt uti- és 15 frt iroda-
átalánnyal javadalmazott két törvényhatósági állatorvosi
állásra ezennel pályázatot nyitok s felhivom mindazokat,
kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1888. évi
VII. t. c. 133. §-a alapján felszerelt kérvényüket **1897.
évi október hó 10-ig** méltóságos dr. bajsai Vojnits
István főispán urhoz nyujtsák be.

Zombor, 1897. szept. hó 14-én.

Alispán helyett:
VOJNITS,
főjegyző.

2351. szám.
kig. 1897.

HIRDETMÉNY.

Bezdan község közönsége vágóhidat épített.
Ezen építést **f. évi szeptember hó 30-ik
napján délelőtt 10 órakor** a község háza tanács-
termében megtartandó nyilvános szó- és zárt írásbeli
árlejtésen biztosítja.

Az előirányzott építési költség 5263 frt 52 kr, a
melynek 10% át az árlejtés megkezdése előtt az árlejt-
tezőknek a község pénztárába készpénzben le kell tenni.

A hatóságilag jóváhagyott építetervet, a részletes
költségelőirányzatot és egyéb feltételeket a községi jegy-
zői irodában lehet megtekinteni.

Kelt Bezdanban, 1897. évi szeptember hó 17-én.

Bosnyák János, **Balla Ferenc,**
jegyző. 3-1 biró.

7083. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetemény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába ke-
belezett Gardinovec községében üresedésbe jött
jegyzői állásra pályázatot nyitok. Felhivom mind-
azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy
szabályszerint felszerelt s az állam hivatalos
nyelvén kívül a szerb nyelvben való képesítést
is igazoló kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptem-
ber hó 29-én délutáni 5 óráig** annál is
inkább nyujtsák be, mert a később beérkezettek
figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazás 600 forint készpénzfizetés és
szabad lakás.

Titelen, 1897. évi szeptember hó 14-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájaiból

2826. szám.

kig. 1897.

HIRDETMÉNY.

Zsabya község alulírott előljárósága közhírré teszi,
miszerint a község rendőrségi állományában az évi 360
frtnyi javadalmazással egybekötött rendőrvetési és egy
300 frtnyi javadalmazással egybekötött lovasrendőri állás
megüresedvén, azokra ezennel pályázat hirdetik.

Ugy a rendőrvetéstől, mint a rendőrtől megkíván-
tatik, miszerint a magyar és szerb nyelvet szóban és
írásban bírja.

Előnyben részesülnek mindazok, kik a m. kir.
csendőrségnél szolgáltak, avagy egyéb állami közbizton-
sági szolgálatot teljesítettek, avagy a hadseregtől mint
altisztek lettek elbocsájtva.

Pályázni kívánók folyamodványukat járásorvosi
bizonyítvány, keresztlevel, erkölcsi bizonyítvány és egyéb
okmányaik kapcsán alulírott előljárósághoz **folyo évi
október hó 10-ig** nyujtsák be.

Zsabyán, 1897. évi szeptember hó 10-én.

2-1 **Az előljáróság.**

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Sztanisics község előljárósága ezennel közhírré
teszi, miszerint a község belterületéből a vasuti felvételi
épületig kiépítendő gyalogjáró ut építésének biztosítása
céljából a községi képviselőtestületnek 39/1897. közgy.
szám alatt hozott határozata folytán **folyo évi szeptem-
ber hó 26-án délelőtt 9 órakor** Sztanisics
község házána nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tar-
tatni, melyre a vállalkozni óhajtók ezennel meghivatnak.

A műszaki terv és költségvetés, valamint az ár-
lejtési feltételek a tárgyalás napjáig a község jegyzői
irodájában megtekinthetők.

Sztanisics, 1897. évi szeptember hó 16-án.

2-1 **AZ ELŐLJÁRÓSÁG.**

997. szám.

bv. 1897.

Arverési hirdetemény.

A zombori tek. kir. törvényszék mint csődbíróóság
1897. évi 9085. sz. végzése alapján és a zombori tek.
kir. járásbíróóság 1897. évi 17616. sz. kiküldetése folytán
ezennel közhírré teszem, hogy vagyonbukott Kohn Fülöp
csődtömegéhez tartozó vagyombukott kulai takarékpénztár
által III. könyv 331. 1887. évi 3246. sz. a. Krisztháber
Mór volt tömeggondnoknak nevében 1772 forint takarékpénztári
betétről kiállított betéti könyvön alapuló a v.
b. kulai takarékpénztár csődtömegéből az eddig kifizetett
osztalékok után netán még kifizetendő jutalékok bírói
árverésen el fognak adni.

Az árverési határnapul **1897. évi szeptember
hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája** dr.
Alföldy Árpád ügyvéd ur irodájában kitűzetik.

Arverezők azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
a vételár készpénzben lesz lefizetendő.

Zomborban, 1897. évi szeptember hó 14-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

1029. szám.

1897.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
zombori tek. kir. törvényszék 1896. évi 8173. számú
végzése következtében dr. Krónits István zombori ügy-
véd által képviselt Gyurkovits Antal zombori lakos
javára Parcsitis Czigis Márton zombori lakos ellen
450 frt és járuléka erejéig foganatosított kielégítési
végrehajtás után lefoglalt és 704 frtra becsült lovak,
kocsi, buza és egy tehénből álló ingóságok nyilvános
árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróóság
18303/1897. számú végzése folytán 450 frt tőkeköve-
telés, és eddig összesen 34 frt 20 krban bíróság már
megállapított költség erejéig Zomborban alperes laká-
sán leendő eszközökre 1897. évi október hó 1-ső napjának
délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni
szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és
108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet
ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1897. évi szeptember hó 15-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

5745. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetemény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához
tartozó Gákovva községnek üresedésbe jött évi 300
frttal javadalmazott irnoki állásra ezennel pályá-
zatot nyitok, és felhivom a pályázni óhajtókat,
hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám leg-
később **folyo évi szeptember hó 30-ig**
nyujtsák be.

Megjegyzem, hogy biztos kilátás van arra,
miszerint az ezen állással egybekötött javadal-
mazásnak 400 frtra leendő felemelése iránti köz-
ségi képviselőtestületi határozat a legközelebb
október hó első napjaiban tartandó törvényható-
sági bizottsági ülésen jóváhagyást fog nyerni.

Zombor, 1897. évi szeptember hó 14-én.

Vujevich,
szolgabíró.

3-2

XX. év

Egész
Fél év
Negye

A lap
illető
szerkes
a lapu

Egyes s

Elő

„B

Helybe

Egész
Fél év
Negye

Egész
Fél év
Negye

Előfiz

és fia könt

A néme

Öröm

magyar haz

országnak j

német csász

nyelk vissz

szívében. A

igaz szerete

szertl csász

gyönyörű b

tette jó öre

a magas ve

ságot tett a

érdeméről.

Nagy r

és fogadtuk

onnan fakad

a rendkívüli

szintén isme

gondolat, n

vendége les

ságának az

forrón óhaj

magyar álla

tudatban. It

hogy a mag

fontos fejed

nyelk mind

az európai l

teljes nyilat

nemzetek M

müket, a ta

magyar szé

horderejű e

gyupontjáb

és megisme

egyik legim

ok a lelkes

Európ

államról egy

a milyennek

Szinte ugy

egyszerre fe

Reményünk

ábrándjaink

álmodni, a

Vilmos.

A magy

tünik föl; a

pával a néme

rajongva ne

zugva kiolta

az uralkodó

élni, halni k

nagy számot

Nincsen itte

zetről, a mag

Es a mikor

elégedesemre

székes fővá

akkor II. Vi

lángész mely

sával olyan

gerjesztő ké